

2023-10-05

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: NTN-2023-00247

Information om förpackningsinsamling

Insamling från hushåll

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

NVOA (Nacka vatten och avfall) tar över insamlingsansvaret för hushållens förpackningsavfall från 1 januari 2024. Natur- och trafiknämnden ska kontinuerligt hållas uppdaterade kring de nya reglerna för förpackningar samt kring hur NVOA planerar för övertagandet. Nedan följer en sammanställning av de aktiviteter som genomförts:

- NVOA har tecknat avtal avseende omlastningsstation för hushållens förpackningsavfall.
- NVOA har genomfört en gemensam upphandling med Tyresö och Värmdö kommun avseende insamling från ÅVS (återvinningsstationer).
- NVOA har tecknat ett samverkansavtal med enheten offentlig utemiljö avseende städning och underhåll av ÅVS:er.
- Ett nyttjanderättsavtal mellan NVOA och kommunen kommer under hösten att tecknas för upplåtelse av ÅVS:er på kvartersmark som ägs av kommunen. NVOA kommer vidare teckna nyttjanderättsavtal med privata markägare samt söka polistillstånd för ÅVS:er på allmänplats som ägs av kommunen.
- NVOA har tecknat avtal med fyra entreprenörer som får hämta förpackningsavfall och returpapper hos flerbostadshus från 1 januari 2024.
- NVOA har låtit göra en utredning för hur implementering av förpackningsinsamling för småhus i kombination med obligatorisk matavfallsinsamling kan genomföras i Nacka. Utredningen är en del i beslutsunderlag inför val av insamlingslösning. Insamlingslösningar som utreds är olika kombinationslösningar med 4-fackskärl respektive 2-fackskärl. Enligt *nu gällande förslag* ska Natur och trafiknämnden föreslå KF att fatta ett beslut om val av insamlingslösning vid NTN 21 november.

Ärendet

Nacka vatten och avfall, NVOA, tar över insamlingsansvaret för hushållens förpackningsavfall från 1 januari 2024. Natur- och trafiknämnden ska kontinuerligt hållas uppdaterade kring de nya reglerna för förpackningar samt kring hur Nacka vatten och avfall planerar för övertagandet. För närvarande finns följande information att delge:

- NVOA har genomfört en gemensam upphandling med Tyresö och Värmdö kommun avseende omlastningsstation för hushållens förpackningar. I juni tecknades avtal med PreZero Recycling AB i Högdalen. Avtalstiden är två år från och med 2024-01-01 med möjlighet till 1–36 månaders förlängning.
- NVOA har genomfört en gemensam upphandling med Tyresö och Värmdö kommun avseende insamling från återvinningstationer (ÅVS:er). Active Recycling gick vinnande ur upphandlingen men upphandlingen har överprövats. I väntan på förvaltningsrättens dom har NVOA genom direktupphandling tecknat ett 1 årigt avtal, från och med 2024-01-01, med vinnande part.
- I september 2023 tecknade NVOA ett samverkansavtal med offentlig utemiljö avseende städning och underhåll av ÅVS:er. Avtalstid från 2024-01-01 och tills vidare, med en ömsesidig uppsägningstid på 6 månader. Offentlig utemiljö i sin tur har tecknat tilläggsavtal med PEAB och Cemi för utförandet. Målsättningen med uppdraget är att allt fler Nackaborna ska uppleva att nedskräpningen vid ÅVS:er minskar, vilket bland annat kommer att följas upp genom årliga NKI-undersökningar. Felanmälan kommer att ske via Infracontrol.
- Ett nyttjanderättsavtal mellan NVOA och kommunen (Fastighetsenheten) kommer under hösten att tecknas för upplåtelse av ÅVS:er på kvartersmark som ägs av kommunen, arrendavgift kommer att tas ut. Beslut fattas i KSSU. NVOA kommer vidare teckna nyttjanderättsavtal med privata markägare samt söka polistillstånd för ÅVS:er på allmänplats som ägs av kommunen.
- NVOA har genomfört en gemensam tjänstekoncessionsupphandling tillsammans med Tyresö kommun avseende insamling av förpackningsavfall och returpapper från flerbostadshus. I juli tecknades avtal med fyra entreprenörer. Avtalstid från 2024-01-01 till 2025-03-31 med möjlighet till förlängning 12 – 45 månader. En miljöstyrningsavgift för förpackningsavfall för flerbostadshus kommer att införas från år 2024, för att uppmuntra till fastighetsnära insamling av förpackningsavfall. Flerbostadshus med fastighetsnära insamling av förpackningsavfall behöver teckna avtal med någon av NVOA:s godkända entreprenörer, vilka sedan kommer att faktureras fastighetsägaren. 1 januari 2027 blir det obligatoriskt att sortera förpackningsavfall fastighetsnära för alla.
- NVOA bedriver löpande kommunikation till flerbostadshus, brf:er och samfälligheter gällande de nya reglerna. Information sker främst via webben och nyhetsbrev.

- NVOA har låtit SWECO göra en utredning för hur implementering av förpackningsinsamling för småhus i kombination med obligatorisk matavfallsinsamling kan genomföras i Nacka. Utredningen är en del i beslutsunderlag inför kommande val av insamlingslösning. Insamlingslösningar som utreds är olika kombinationslösningar med 4-fackskärl respektive 2-fackskärl. Enligt *nu gällande förslag* ska Natur och trafiknämnden föreslå KF att fatta ett beslut om val av insamlingslösning vid NTN 21 november. NVOAs styrelse kommer även vara med och fatta beslut.
- NVOA planerar för start av entreprenörsupphandling våren 2024. Införande av fastighetsnära insamling hos småhus beräknas kunna ske 2026-04-01 i samband med entreprenörsbyte.

Ekonomiska konsekvenser

Det ekonomiska producentansvaret för förpackningar kvarstår. Naturvårdsverket fastställer ersättningen för kommunernas kostnader för insamling via föreskrift om ersättning. Ersättningen, som bygger på schabloner, går ut på att producentansvarsorganisationerna ska ersätta kommunerna för deras kostnader för insamling, transport, anordnande av omlastningsplatser samt överlämning av det förpackningsavfall som kommunen samlat in samt för informationsinsatser.

NVOA (insamlingsansvariga) ser utmaningar i att få full kostnadstäckning för fullt utbyggt fastighetsnära insamling av förpackningar i enlighet med lagstiftarens intentioner i förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar. Ersättningsnivå för ÅVS:er kommer exempelvis inte ge full kostnadstäckning och NVOA ser en risk för att avfallstaxan på sikt kan komma behöva täcka delar av insamlingssystemets kostnader.

Konsekvenser för barn

Enklare insamling och sortering av förpackningar för hushåll och verksamheter gör att producenterna kan återvinna mer avfall, och bidrar i sin tur till en mer resurseffektiv hantering av avfall. Det bidrar också till den gröna omställningen eftersom behovet av nya råvaror blir mindre och gör att koldioxidutsläppen minskar. En förbättrad förpackningsinsamling i Nacka bidrar till att vi ska kunna nå det övergripande målet för miljöpolitiken om att lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 5 oktober 2023

Per Strandberg
Enhetschef
Enheten offentlig utemiljö

Emma Martinelle
Projektledare avfall, kommunikation
Nacka vatten och avfall AB